

Минулий політичний рік був надто складним. Ми впевнилися у тому, що поняття справедливості в народі та влади зовсім різні. Зрозуміли, що ніякої боротьби з корупцією немає, хіба що ми короткозорі! Ми збирали уламки розбитих рожевих окулярів та боляче поранилися. Тож у кольорові скельця дивитися більше не хочемо. Яким буде 2017 рік для України? Навряд чи простим. Але, можливо, вирішальним!

ЗАМІСТЬ ХЛІБА — ВИДОВИЩА

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін говорить про те, що розвитку набудуть кілька тенденцій та трендів, які ми спостерігали в 2016 році.

«Одне з ключових питань — можливі дочасні вибори до Верховної Ради. Ця тема активно обговорювалась і в 2016-му, але тепер ми побачимо її вирішення. Річ у тім, що співпаде одразу кілька факторів, які можуть прискорити їх проведення. По-перше, це низький рівень довіри суспільства до парламенту. По-друге, в самій ВР наявна криза: навіть всередині правлячої коаліції відсутня єдина позиція. Усім зрозуміло, що ця більшість була сформована за розрахунком, а не за покликом серця. Нині ж стосунки між Блоком Петра Порошенка та «Народним фронтом» все більше псується. І вже навесні їх союз цілком може розірватися. До того ж не варто забувати про те, що в квітні закінчується річний імунітет уряду Гройсмана. І очевидно, що доля Кабміну теж є під питанням», — пояснює експерт.

За словами Якубіна, навесні міжнародні партнери України можуть поставити перед президентом умову перевантаження парламенту. Звісно, що глава держави має острах перед виборами. Та значно важливішим для нього є зовнішній фактор. Якщо ціною питання буде фінансова допомога Україні, то доведеться оголосити дострокові вибори до ВР. І влада це розуміє, адже продовжує тиражувати нові політичні проекти, які б створювали видимість опозиційності, але насправді є союзниками.

«Ще одна тенденція: ми будемо спостерігати подальші намагання президента та його команди посилити своє повновладдя, хоча навіть існуючими повноваженнями Банкова не може компетентно розпорядитися, — говорить політолог. — 2017 рік також очікується скандальним. Якщо влада не може дати громадянам хліба, то вона намагатиметься запропонувати їм видовища. У нас уже нині один скандал змінюється іншим, і це владі вигідно. Бо серйозні системні проблеми перекривають черговою зрадою. І так увесь час».

На думку експерта, цьогоріч можлива відставка генпрокурора Юрія Луценка: «Всі ми пам'ятаємо, що на усунення його попередника Віктора Шокіна вплинув віце-президент США Джозеф Байден. А Луценко жодних успіхів не демонструє...»

Також цей рік покаже, на чий бік встане прем'єр Володимир Гройсман: чи обере він власний політичний проект, чи покаже себе як командний гравець, навіть якщо в такому разі у нього не буде політичних перспектив. Та наразі він сам не визначився».

НАСТУПНІ ВИБОРИ БУДУТЬ ЖОРСТКИМИ

Політолог, директор соціологічної служби «Український барометр» Віктор Небоженко звертає увагу на те, що став-

ся неочікуваний для Майдану відкат назад, який виллється у режим особистої влади президента Порошенка.

«Він одночасно розпоряджається державним майном, власністю бізнесменів, парламентом. Такого не було за Ющенка. Ну а про Януковича ми і так знали... Нині відбулася колосальна концентрація влади в руках президента. При цьому посилення своїх повноважень влада не використовує для того, щоб, наприклад, боротися з корупцією чи проводити реформи. Повновладдя потрібне для перерозподілу власності...»

Найвірогідніше, що в середині 2017 року влада втратить свою легітимність: про це свідчитимуть доволі низькі рейтинги як президента, так і того, кого президент призначить новим Гройсманом. Зверніть увагу, не новим прем'єром, а новим Гройсманом. Саме так! Порошенко прагне, щоб навколо нього не було сильних особистостей. А Гройсман і є тією людиною, яка не має власної точки зору», — пояснює політолог.

Віктор Небоженко звертає увагу на те, що нині усі, затамувавши подих, чекають на перші дії новообраного президента США. На переконання політолога, Трампу доведеться дружити з Україною, оскільки більш дратівливого фактору для Росії, ніж наша країна, немає.

«Але для того щоб цей чинник працював, щоб Україна могла чинити опір РФ, треба міняти корумпований політичний менеджмент. Трамп завжди так робив. Коли він купував якусь компанію, то насамперед «чистив» її від дискредитованих керівників. Тож насправді проблема не в змові між Путіним і Трампом, як нас намагаються переконати пороходоти з Адміністрації президента», — констатує експерт.

За словами політолога, до дострокових парламентських виборів призведуть не лише настрої населення. Ключова причина — конфлікт всередині влади.

«Вимога виборів — це спосіб тиску на антинародну владу. Чим більше ми наполягатимемо, тим більше вони будуть нервувати.

Якщо певні ліки хворому не допомагають, потрібно змінити препарати. Якщо влада не здатна впоратися зі своїми обов'язками, потрібно змінити владу. І не треба говорити про те, що наступні обранці будуть гіршими. Це неправда!

Вірогідно, що восени парламент дозріє до рішення йти на дочасні вибори. Депутати, звісно, не хочуть цього. Бо жоден парламент не отримував владу так легко, як цей. Вони прийшли на хвилі Майдану.

Наступні вибори будуть дуже жорсткими. І я гадаю, що буде серйозна зміна політиків. Якщо й це не допоможе, треба наважитися ще на одні вибори. В Іспанії, наприклад, не могли вирішити політичну кризу упродовж кількох років. І лише після третього волевиявлення ситуація стабілізувалася. Ви думаєте, що іспанці не вміють рахувати гроші? Вміють, але коли бачили, що чергові вибори намарні, то проводили наступні», — наводить приклад директор соціологічної служби «Український барометр».

(Закінчення на стор. 2)

ВСУКРАИНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА
НАШ АДРЕС В ИНТЕРНЕТЕ: **GAZETA.VV.COM**

**Рекомендованная цена
2 грн 30 коп.**

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Віктор Небоженко вважає, що кардинальних кадрових перестановок цього року не буде.

«Всі зрозуміли, що в президента коротка лава запасних. Про що говорити, коли він призначає свою секретарку відповідальною за роботу з НАТО? Чи просуває у генпрокурори людину без юридичної освіти? Порошенко спирається не на професіоналів, а лише на тих, кому довіряє. Тому й надалі політиками ставатимуть водії та масажисти. Як за Януковича», — говорить політолог.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРОТИ МОНОПОЛІЗАЦІЇ

Президент громадської організації «Центр досліджень політичних цінностей» Олесь Доній зауважує, що тенденція, на жаль, є такою: Петро Порошенко буде країну за російським сценарієм.

«Відбувається монополізація економіки, політики, медіа. Президенту вже вдалося підпорядкувати собі олігархів. Йому залишилося взяти під контроль політикум. Для цього застосовується тактика, спрямована на те, щоб унеможливити об'єднання єдиної патріотичної опозиції, дискредитувати її. Триває медійне нищення нових політичних проєктів, перспективних політиків. Клан Порошенка фактично перетворює нашу державу на монархію, у якій є невеличка каста багатіїв і злиденне населення. На щастя, Україна — не Росія. І чимало політиків та інтелектуалів усвідомлюють цю небезпеку. Тому 2017 рік дуже важливий у сенсі об'єднання патріотичної опозиції. Тоді можна буде ставити питання і про дострокові парламентські вибори, і, що найважливіше, про дочасні президентські, які мали б пройти першими. Бо без нового лідера держави ситуація не виправиться. Україна і надалі залишатиметься найбільш небезпечною країною Європи», — констатує політолог.

Олесь Доній говорить про те, що абсолютно неважливо, чи цього року будуть якісь кадрові перестановки.

«Потрібно усвідомлювати, що всі чиновники — лише гвинтики в єдиній системі великої корпорації «Рошен», на яку перетворюється Україна. Скільки в нас помінялося генеральних прокурорів? Хіба є позитивний результат? Ні! Кандидатуру голови ГПУ подає президент, а затверджує

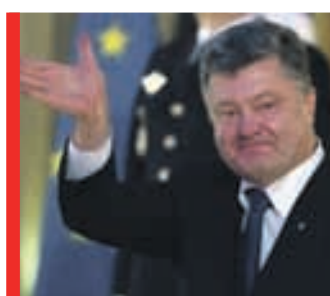
зації). Але Порошенко відтягує їхній розгляд до того моменту, поки на горизонті не постануть президентські вибори. Його мета — вивести в другий тур кандидата ще менше популярного, ніж він сам. Наразі таким є представник Опозиційного блоку Юрій Бойко. Тож жителі окупованих територій, отримавши право голосувати, могли б допомогти в цьому. Порошенко прагне створити виборчий тандем а-ля Єльцин-Зюганов, Кучма-Симоненко», — прогнозує Доній.

На думку політолога, наступного року обиратимуть якогось цапа відбувайла щоразу, як тільки падатиме рейтинг влади.

«Будуть домовлятися із Ополблком та РФ про кандидатуру, яку ті легко віддадуть на розтерзання й судитимуть. Або візьмуть когось із олігархів. Нагадаю, що для підпорядкування олігархату Путін спочатку посадив Ходорковського та викинув з країни Березовського і Гусинського. Тож тут сценарій буде схожим... Що стосується скандалів, пов'язаних із нинішньою владою, то, певна річ, усі гріхи будуть прикриватися», — завершує Доній.

МИШАЧА МЕТУШНЯ

Політолог, кандидат історичних наук, керівник «Центру політичної роз-

НИНІ ВІДБУЛАСЯ КОЛОСАЛЬНА КОНЦЕНТРАЦІЯ ВЛАДИ В РУКАХ ПРЕЗИДЕНТА. ПРИ ЦЬОМУ ПОСИЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ НЕ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ДЛЯ ТОГО, ЩОБ БОРОТИСЯ З КОРУПЦІЄЮ ЧИ ПРОВОДИТИ РЕФОРМИ. ПОВНОВАЖДДА ПОТРІБНЕ ДЛЯ ПЕРЕРОЗПОДИЛУ ВЛАСНОСТІ...

ральна активність незначна. Основний контингент виборців — люди похилого віку, готові голосувати за певні бонуси і мотивації. Та для президента важливо зберегти нинішню мажоритарну виборчу систему.

Так чи інакше, для глави держави і його політичної сили існує чимало ризиків. Дедалі більшої популярності набуває Юлія Тимошенко та «Батьківщина», зберігають свої позиції «радикали» та «Самопоміч», їм у спину дихають Саакашвілі та Гриценко», — аналізує експерт.

За словами Постернака, політична боротьба набиратиме більш агресивного і емоційного характеру: «Певне, що 2017-й буде скандальнішим за минулий. Очевидно, ми добру половину року й надалі спостерігатимемо цю мишачу метушню в політиці, словесні баталії, навіть рукоприкладство. Але це призведе лише до того, що

Луценко може захитатися крісло: «Є втома від Луценка. Він запам'ятався викривальними агресивними заявами. Та курчат по осені рахують, а їх немає. Немає реальних результатів роботи. Подивимося на суд над Єфремовим. Якщо матимемо справедливий вирок, то Луценко хоч це зможе записати собі в плюс. Та найвірогідніше, що вирок буде номінальним або взагалі відбудеться якийсь договоряк».

ЗАКІНЧЕННЯ ШЕ ОДНОГО ПОЛІТИЧНОГО ЦИКЛУ

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник серед найважливіших тенденцій 2017 року називає стабілізацію, яка часто досягатиметься недемократичними методами.

«Тобто це буде подальше закручування гайок, посилення впливу команди президента на політику та економіку. Все це призводитиме до того, що влада буде дистанціюватися від суспільства. Ми не почуємо чесних відповідей на питання про тарифи, офшори, корупційні призначення. Водночас, гадаю, нас очікує погіршення стосунків із зовнішніми партнерами. ЄС та США будуть грузнути у своїх внутрішніх проблемах. Також непередумана зовнішня політика призведе до загострення відносин із Туреччиною, Польщею, Білоруссю та іншими сусідами. Паралельно відбуватиметься делегітимізація влади. Гадаю, що нинішні 10–15% підтримки до середини 2017 року скоротяться вдвічі», — говорить Бортник.

Наступна тенденція, на думку політолога, — олігархізація. «Влада все більше опиратиметься на олігархів. Тільки не на старих — Коломойського, Пінчука, а на нову хвилю — Кононенка, Гладковського, Косюка.

Ще один тренд року — сегментація суспільства. Тобто громадськість розділиться на безліч конфліктуючих між собою груп — так легше ними керувати.

Також спостерігатимемо десоціалізацію. Ми вже бачимо, що значні соціальні групи не беруть участі в політичних процесах. Голосувати готові лише 40–50% населення.

Віртуалізація — ще один тренд. Фактично це посилений розрив між інформаційним полем, яке контролює влада, і реальним станом речей.

Ще одна тенденція — депресивізація, тобто економічна та політична депресія. Ми й надалі будемо перебувати в своєрідній комі.

Останній тренд — це еміграція. За минулий рік країну залишило до одного мільйона громадян. Гадаю, що тенденція продовжиться, але трохи піде на спад», — констатує експерт.

Також політолог розповів, що скорише за все нас чекає відставка уряду. Водночас у серпні-вересні можливі дострокові парламентські вибори. Також вірогідне звільнення Луценка з посади генпрокурора. Є ризик воєнної ескалації на Донбасі.

«Зараз багато говорять про те, буде чи не буде Трамп домовлятися з Путіним. А якщо уявити, що США самосунуться через внутрішні проблеми (новообраний президент США вступає у конфлікт з Конгресом)? Тож Україна може залишитися сам на сам із РФ. Тому існує дуже багато ризиків...

Насправді я вважаю, що 2017 рік стане рубіконом для України. Закінчатимуться серйозні процеси реформування влади, які завершать той політичний цикл, що розпочався після Майдану. Але загалом ми житимемо в режимі скандалів non-stop», — підсумовує Бортник.

Анна СПІВАК

**ЯКЩО ПЕВНІ ЛІКИ ХВОРОМУ НЕ ДОПОМАГАЮТЬ,
ПОТРІБНО ЗМІНИТИ ПРЕПАРАТИ. ЯКЩО
ВЛАДА НЕ ЗДАТНА ВПОРАТИСЯ ЗІ СВОЇМИ
ОБОВ'ЯЗКАМИ, ПОТРІБНО ЗМІНИТИ ВЛАДУ**

підконтрольна йому більшість. Тому прізвища неважливі. Потрібно змінювати саму політичну систему», — зауважує експерт.

Президент громадської організації «Центр досліджень політичних цінностей» зазначає, що, згідно з планом Путіна, Україна повинна бути ослабленою. І окуповані території є механізмом цього ослаблення.

«Звісно, що президент РФ хотів вросити псевдореспубліки в політичне тіло України. Все це могло б відбутися через закони, запропоновані главою держави (зокрема, зміни в Конституцію в частині децентралі-

відки» Олег Постернак говорить про те, що в 2017 році нам треба буде відповісти на питання: як довго ми готові терпіти нинішню правлячу верхівку? Друге важливе питання: чи відбудуться дочасні парламентські вибори?

«Прогнозувати щось складно, але варто відзначити, що для дострокових виборів потрібні необхідні передумови. Це може бути загострення соціально-економічної ситуації, політична криза в Україні, тиск адміністрації Трампа. А привід для розпуску Ради уже є — це фактично відсутність коаліції.

Якби я був Порошенком, то провадив би вибори влітку. Тоді електо-

суспільство потребуватиме спокійних, урівноважених політиків».

На думку політолога, конфлікт на Донбасі буде заморожуватися: «На жаль, нині немає жодних підстав стверджувати, що переговорний процес — чи то в мінському, чи то в нормандському форматі — буде результативним. Україні доведеться готуватися до зміни позиції США і послаблення уваги з боку Європи. Тож нашим дипломатам доведеться вдаватися до неординарних і різкіших кроків».

Олег Постернак зазначає, що у Гройсмана є всі шанси залишитися на посаді, натомість під генпрокурором

Рост курса доллара, повышение цен и коммунальных платежей остаются одними из главных тревог для украинцев. Как поведет себя «зеленый» в ближайшее время? Не съест ли инфляция все наши доходы? За что нам придется платить еще больше? **«ВВ»** разбиралась, чего ожидать от украинской экономики в первом квартале 2017-го.

КУРС УПЛЫВАЕТ

Под конец прошлого года доллар в обменниках Киева превысил 28 гривен.

«На это повлияли несколько факторов, в первую очередь — национализация «Приватбанка» и огромные бюджетные траты в декабре, — отметил **«ВВ»** архитектор в проекте Oblik-Saas Даниил Монин. — Государство также выдало экспортерам большой объем возмещения НДС, причем не 30 декабря, как в предыдущие годы, а заранее. То есть экспортеры, получив гривню для проведения операций, стали при-

ЭКОНОМИЧЕСКОЕ БЕСПУТЬЕ

составить 29 гривен за доллар. Так, по словам экономиста, в первом квартале спрос на иностранную валюту будет преобладать над предложением.

«В начале года в Украине традиционно будет дефицит платежного баланса по статье экспорта-импорта. Из-за этого нехватка валюты на рынке возобновится с 16 января и будет наблюдаться до марта. То есть в течение первых двух месяцев

600 млн евро. При поступлении средств изменится динамика курса будет как минимум затухать».

ИНФЛЯЦИЯ ПЕРЕКРОЕТ РОСТ СРЕДНЕЙ ЗАРПЛАТЫ

Андрей Блинов отмечает, что в начале года произойдет скачок средней зарплаты украинцев, однако после этого она будет расти крайне медленно.

рекции цен на газ для населения. Цена газа для промышленности и населения (сейчас — 6879 грн за тысячу кубометров) может существенно вырасти.

Одна из предпосылок для этого — скачок курса доллара. Вторая — могут взлететь цены на импортный газ — с 176 до 200 долларов за тысячу кубометров. Сейчас морозы не только в Украине, но и в других европейских странах, и возможна напряженность с его поставками из Европы. Хотя в конце прошлого года глава «Нафтогаза» Дмитрий Коболев вел переговоры с «Газпромом», чтобы опять купить газ напрямую в РФ. Но нельзя прогнозировать, какую «политическую» цену будет предлагать «Газпром».

Кроме того, в начале весны в «Укрзалізниці» намерены поднять стоимость железнодорожных перевозок. И если на уровне государственных монополий будет принят ряд таких решений, то инфляция начнет ускоряться.

В целом, планы НБУ замедлить инфляцию с заявленных ныне 12% до 8% до конца года — нереальные.

нить деньги на банковских счетах и, соответственно, осуществлять безналичные расчеты.

«Уменьшение величины средств для расчета наличными — закономерный путь, по которому сегодня идут экономики мира, — говорит **«ВВ»** эксперт Украинского дискуссионного клуба Олег Пендзин. — Это — элемент борьбы с отмыванием денег и даже терроризмом. Но это мероприятие несвоевременное для Украины, оно не повысит уровень доверия граждан к банковской системе. Когда человек захочет осуществить большую покупку, он придет в кассу банка, внесет деньги, и они тут же будут отправлены по необходимому адресу. То есть люди просто будут использовать механизмы банковского перечисления. Не думаю, что это существенно увеличит количество средств в обороте и создаст дополнительные ресурсы для кредитования экономики. Чтобы люди оставляли свои деньги в банках, в первую очередь нужно снимать валютные ограничения, уменьшать проценты по кредитам».

НЕЛЬЗЯ НАКАПЛИВАТЬ РЕЗЕРВЫ ЗА СЧЕТ ДЕВАЛЬВАЦИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ДЕНЕЖНОЙ ЕДИНИЦЫ. ЕСЛИ НАЦБАНК ПРОДОЛЖИТ СКУПАТЬ ВАЛютУ, ДО КОНЦА ФЕВРАЛЯ ДОЛЛАР МОЖЕТ ДОСТИГНУТЬ ОТМЕТКИ В 30 ГРИВЕН

держивать доллары от продажи, создавая дополнительное давление на валютный рынок».

По его словам, девальвировал гривню и Нацбанк, который продолжал проводить операции по покупке валюты.

«В целом с сентября 2015 года по декабрь 2016-го положительное saldo операций по покупке валюты НБУ на межбанке составило 1,9 млрд долларов. Это — на фоне падения курса с 22 до 26 гривен за доллар. То есть НБУ сам формирует спрос на валюту, вместо того чтобы нормально регулировать рынок. Но нельзя накапливать резервы за счет девальвации национальной денежной единицы. И если регулятор сейчас продолжит скупать валюту, до конца февраля доллар может достигнуть отметки в 30 гривен», — говорит Монин.

К слову, в конце прошлого года для докапитализации «Приватбанка» регулятор монетизировал на 25,8 млрд гривен облигации внутреннего государственного займа, выпущенные Министерством финансов. Это, по словам экономистов, также повлияло на падение гривни.

Отметим, курс национальной валюты в Украине в этом году, как и в предыдущие два года, остается плавающим. Это означает, что стоимость доллара на внутреннем рынке будет зависеть от уровня спроса и предложения на него. По прогнозу Минфина, заложенному в Госбюджет, в 2017 году доллар будет стоить в среднем порядка 27,2 грн. Однако экономический эксперт Андрей Блинов отметил **«ВВ»**, что среднегодовой курс может

гривня будет умеренно девальвировать, достигнув дна в конце февраля. Тогда курс национальной денежной единицы может опуститься до 29 гривен за доллар, после чего, с большой вероятностью, начнется укрепление гривни. То есть, если кому-то нужна валюта летом, не следует бежать и покупать ее сейчас, а тем более — в феврале», — говорит Блинов.

Эксперт объясняет, что укреплению национальной денежной единицы должно поспособствовать улучшение конъюнктуры на мировых рынках. В частности, ожидается рост цен на металл, из-за чего прибыль украинских экспортеров должна вырасти, и они получат больше валютной выручки.

«В феврале прошлого года курс гривни тоже резко упал — до 27,5 грн за доллар, а к лету ушел к 25 гривням, — вспоминает Блинов. — Такая же история может повториться с марта по июль этого года, если у нас не будет никаких новых вводных — в виде обострения вооруженного конфликта или банкротства банков. Конечно, многое будет зависеть от того, получим ли мы деньги от МВФ или, возможно, от других кредиторов. Например, ведутся разговоры, что Европа готова выделить нам

«Средняя зарплата в Украине в прошлом году составила 5070 грн. Например, в ноябре украинцы в среднем получали по 5406 грн. В январе 2017-го средняя зарплата должна превысить 6000 гривен. Но у нас в этом плане будет необычный год. Если в начале года темпы ро-

ста доходов граждан будут увеличиваться из-за резкого повышения минимальной зарплаты, то в течение года инфляция перекроет этот эффект. И по итогам года в целом вряд ли можно будет выйти на рост доходов граждан», — говорит Блинов.

Экономист объясняет: в феврале-апреле существует большой риск инфляции.

«На это повлияют административные факторы. С 1 марта ожидается повышение цен на электроэнергию. Кроме того, согласно договоренностям с МВФ в первом квартале должен заработать механизм кор-

ОТ ПРИНЯТОГО НБУ ОГРАНИЧЕНИЯ СУММЫ РАСЧЕТА НАЛИЧНЫМИ НЕ БОЛЕЕ 50 ТЫСЯЧ ГРИВЕН ВЫИГРАЮТ БАНКИ. А ГРАЖДАНЕ ЗА ПЕРЕЧИСЛЕНИЕ СРЕДСТВ ДОЛЖНЫ БУДУТ ПЛАТИТЬ БОЛЬШЕ

Такой показатель возможен лишь в некоторые месяцы, — считает экономический эксперт.

УКРАИНЦЫ БУДУТ ПЛАТИТЬ БАНКАМ БОЛЬШЕ

С 4 января НБУ ввел для украинцев ограничение на расчет наличными. Предельная сумма расчетов между физическим лицом и предприятием, а также физическим лицом между собой по договорам купли-продажи в течение одного дня снижена с 150 тыс. до 50 тыс. грн. Очевидно, в НБУ предполагают, что такой шаг подтолкнет людей хра-

Экономист Виктор Суслев добавляет, что это делается в пользу коммерческих банков.

«Бесплатных безналичных переводов платежей не бывает, кроме расчетов банковскими картами в торговой сети. Когда вы осуществляете безналичный платеж в отделении банка, вы платите иногда 1%, а иногда и 3% от суммы платежа. Когда вы пользуетесь интернет-банкингом и проводите безналичные платежи, банк с вас также взимает комиссионные. Поэтому банки, конечно же, выиграют от принятого НБУ решения. А граждане должны будут платить больше. Так, 1% от суммы в 50 тысяч гривен составляет все-таки 500 гривен комиссионных. Правильнее всего было бы отменить комиссионные при проведении безналичных расчетов. Тогда люди были бы заинтересованы пользоваться такой системой», — считает Суслев.

Кира ВИНОГРАДОВА

ЕСЛИ В НАЧАЛЕ ГОДА ТЕМПЫ РОСТА ДОХОДОВ ГРАЖДАН БУДУТ УВЕЛИЧИВАТЬСЯ ИЗ-ЗА РЕЗКОГО ПОВЫШЕНИЯ МИНИМАЛЬНОЙ ЗАРПЛАТЫ, ТО В ТЕЧЕНИЕ ГОДА ИНФЛЯЦИЯ ПЕРЕКРОЕТ ЭТОТ ЭФФЕКТ

Енергонезалежність України є одним із найважливіших питань, яке має вирішувати наша країна. Але кожен прем'єр перетворює реалізацію програми на пусті балачки. Не став виключенням і Гройсман, який пообіцяв за 3–5 років суттєво збільшити видобуток українського газу. Проте, як і попередники, мало що робить для цього. Упродовж кількох останніх років погода була на нашому боці, але зараз «генерал Мороз» взяв країну в облогу. Це дає підстави українському уряду підвищити ціни на газ, а Москві — розпочати газову війну проти України, до якої Кремль готувався ще з літа.

ПРИВ'ЯЗКА ДО КУРСУ

Те, що 2017-й стане ще одним роком викликів та випробувань для України, не викликає сумнівів. Бо інакше чому в новорічних вітаннях президент розповідає про віру в дива, а прем'єр-міністр фактично каже, що його робота — виконувати бажання українців?

Проте Гройсман-чарівник навряд чи зробить нас заможнішими або принаймні знизить тарифи. Тому він напередодні Різдва перетворився на казкаря. В інтерв'ю «Укрінформ» прем'єр заявив, що курс гривні міг би бути 18,5 грн за «мертвого американського президента». І для

добування власного газу та геологорозвідувальні роботи, причому надалі на ці цілі потрібно витратити ще більше грошей», — розповів «ВВ» член наглядової ради Інституту енергетичних стратегій Юрій Корольчук.

Президент центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар впевнений, що газова самодостатність — це правильна і досяжна мета для України. На жаль, в уряді хоч і говорять про енергонезалежність, та мало що роблять для її реалізації.

«Революція сланцевого газу в США, нафтогазовий успіх Азербайджану і Казахстану, та й загалом у багатьох країнах перетворення

КУРС НА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ?

ВИДОБУТОК ЗАРАДИ ВИДОБУТКУ?

Існують лише два сценарії досягнення енергоефективності. Перший — збільшення видобування власного газу. Другий — реальне підвищення рівня енергозбереження, що дозволить знизити споживання енергії загалом.

Україна впродовж останніх років справді не могла похвалитися виробництвом власного газу в достатніх обсягах, задовольняючись в середньому 20 млрд кубометрів газу в рік. За офіційними даними, торік видобуток збільшився на 0,7% порівняно з 2015 роком — до 20,29 млрд куб. м.

Проте експерти не послішають радити з цього. Адже реального успіху досягли лише приватні учасники ринку. Юрій Корольчук пояснив, що показники державної компанії «Укргазвидобування» трохи покращилися минулого року тільки за рахунок того, що в 2015-му був взагалі величезний провал майже у 500 млн куб. м.

Тож торішній приріст частково пов'язаний із розривом договорів з інвесторами, з якими держава працювала на окремих ділянках надр. На думку експерта, в 2017-му можна розраховувати на збільшення обсягу газу ще на 100–200 млн кубометрів.

«А ось розвідку нових ділянок ніхто не хоче провадити, адже в це потрібно вкласти мільярди доларів», — додав Корольчук.

Тож такі темпи нарощування виробництва власного ресурсу аж ніяк не задовольняють амбітні плани Гройсмана щодо видобування Україною у 2020 році вже 30 млрд кубометрів газу.

А ось витрати палива скорочуються. Наразі споживання природного газу в Україні становить близь-

СВІТОВИЙ РИНОК УЖЕ ДИКТУЄ СВОЇ УМОВИ І БЕРЕ КУРС НА ПОДОРОЖЧАННЯ ПАЛИВНОГО РЕСУРСУ. ЗА ЦИХ УМОВ ЦІНА НА ГАЗ МОЖЕ ЗРОСТИ ДО 8000 ГРН ЗА ТИСЯЧУ КУБОМЕТРІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ПЕРІОДУ

ко 30 млрд кубів, з них 20 млрд — власний газ.

Валентин Землянський констатує, що промисловість споживає все менше газу, оскільки переживає не найкращі часи. Так, торік замість запланованих 10 млрд кубометрів підприємства вибрали лише 9 млрд. І така тенденція може посилюватися. Тому перш ніж ухвалювати будь-яке рішення про збільшення видобування блакитного палива, потрібно розібратися, скільки споживає населення, скільки — промисловість і скільки можна заощадити ресурсів на реальних заходах енергозбереження.

«Приватному сектору вдосталь того газу, який наразі видобувається в Україні. Уряд повинен визначити стратегію розвитку української економіки. Тоді стане зрозумілим енергетичний баланс. А видобуток винятково заради видобутку — це нісенітниця», — підкреслив експерт, додавши, що у Кабміна немає ані реальної стратегії, ані плану дій на 2–3 роки, ані розуміння, що це потрібно робити.

ПИТАННЯ ЦІНИ

Розвиток вітчизняної газовидобувної галузі міг би повністю подолати енергозалежність від Росії. За словами Михайла Гончара, у Кремлі ще наприкінці літа обмізкували сценарій, як вкотре припинити транзит російського газу до Європи через Україну.

«РФ робить усе можливе, щоб спровокувати третю газову кризу в Україні. Тепер у «Газпромі» лише чекають на посилення морозів. А далі Росія знову розповідатиме про те, що Україна краде газ із транзитної труби через нестачу палива у своїх підземних сховищах (ПСГ), і «Газпром», мовляв, змушений перекрити вентиль. Ще влітку пролунали заяви

щодо унеможливлення транзиту, а в грудні Путін телефонував Меркель і попереджав про можливе припинення постачання газу через Україну. Тому найближчі місяць-півтора будуть критичними щодо того, чи настане третя газова криза в Україні», — пояснив експерт.

Справді, через низькі температури відбір газу з ПСГ суттєво збільшився. Може статися, що паливо доведеться докуповувати за цінами, вищими за закладені у держбюджеті 245 доларів за тисячу кубометрів за курсом 27,2 грн/дол. І хоча наприкінці минулого року в Кабміні запевняли, що вартість блакитного палива залишиться незмінною, світовий ринок уже диктує свої умови і бере курс на подорожчання ресурсу.

Валентин Землянський прогнозує, що за цих умов ціна на газ може зрости до 8000 грн за тисячу кубометрів залежно від періоду. Адже встановлена урядом вартість палива в 6879 грн за тисячу кубів була прив'язана до імпортного паритету та анонсована як ринкова. Тобто якщо в світі газ дорожчає, то і нас це не обійде.

Але попри право Кабміну підвищувати вартість ресурсу раз у квартал, експерти сумніваються, що НКРЕКП піде на це.

«Адже вже існуючий рівень цін на газ є непосильним для більшості споживачів. У бюджеті-2017 закладено 52 млрд грн на субсидії, а на енергоефективність — менше як один мільярд. Подорожчання палива спровокує ще більшу потребу в субсидіях», — вважає Михайло Гончар.

Водночас, за словами Юрія Корольчука, якщо ціна залишиться незмінною, це вкотре доведе, що в Україні насправді немає ринку газу, а тарифи регулюються у ручному режимі.

Арина МАРТОВА

НАЙБЛИЖЧІ МІСЯЦЬ-ПІВТОРА БУДУТЬ КРИТИЧНИМИ ЩОДО ТОГО, ЧИ НАСТАНЕ В УКРАЇНІ ТРЕТЯ ФАЗА ГАЗОВОЇ КРИЗИ

цього навіть не потрібно звільняти Гонтареву чи запускати економіку, а достатньо лише видобувати власний газ, щоб не купувати іноземний.

«Я бачив нещодавно аналітику, яка показує: якби ми видобували свій газ в Україні, а не купували його за валюту, долар би сьогодні при всіх тих проблемах, які ми маємо, коштував би не більше ніж 18,5 грн», — заявив Гройсман.

Експерт із питань енергетики Валентин Землянський вважає, що прив'язка курсу гривні до імпортного газу — це щось нове в економіці. Адже наразі блакитне паливо, яке купується за кордоном, загалом іде на потреби промисловості. Ціна на нього повністю покриває видатки, тому таке пояснення від очільника уряду навряд чи є аргументованим.

«Слова Гройсмана про енергонезалежність є певною мірою обґрунтованими нині існуючих тарифів, частина коштів від підвищення яких мусить йти на збільшення ви-

видобування вуглеводнів на пріоритетну сферу економіки забезпечуються створенням привабливого і довгострокового податкового режиму, який не змінюється щороку на угоду бюджетному законопроекті. Наприклад, у Штатах для газовидобувної галузі він не змінювався від 1986 року, і це забезпечило ефект», — пояснив Гончар у коментарі «ВВ».

В Україні, на жаль, цього не відбувається. Так, хоч на словах зниження ставки рентної плати на видобування газу до 12% і підтримувалося урядом і парламентом, але за фактом ця ініціатива була в останній момент відхилена податковим комітетом ВР. Відповідно, ставки залишилися на колишньому рівні і є такими, що не стимулюють розвиток власного газовидобування.

«Кожен уряд мислить категорією: «Нам би день простояти й ніч протриматися». Саме тому немає довгострокового підходу, і потреба залатати бюджетні діри домінує над стратегією», — додав експерт.

Рівень цивілізованості держави та суспільства визначається ставленням до найменш захищених категорій громадян. Такими стали і вимушені переселенці з Донецької та Луганської областей після початку воєнних дій у цьому регіоні. Про те, що всі питання стосовно ВПО держава мусить сприймати не як проблему, а як виклик, та через цю призму генерувати рішення, які змінюватимуть життя всієї країни, в інтерв'ю «ВВ» розповів політолог, голова Єдиного координаційного центру «Донбас» Олег СААКЯН.

» У Мінсоцполітики кажуть, що з Донецької і Луганської областей до інших регіонів України переїхали 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Чи держава зробила для них усе, що мала зробити, чи їм доводиться виживати всупереч, а не завдяки?

— Політика держави стосовно внутрішньо переміщених осіб відзначається відсутністю стратегії. У 2014 році Яценюк закликав виїжджати з окупованих територій, мовляв, щоб їх швидше можна було звільнити. І люди масово залишали свої домівки. Та бюрократизований державний апарат почав видавати стосовно ВПО неадекватні рішення. Тому вже через кілька місяців донеччани й луганчани почали повертатися назад: в когось не було де і за що жити, комусь треба було доглядати за літніми батьками тощо. Хоча схожі виклики вже поставали перед нашою державою: було переселення кримських татар після здобуття Україною незалежності, а також внутрішня міграція після Чорнобильської трагедії. І міжнародну спільноту дивувало, чому Україна не використовує набутий досвід, а намагається винайти новий механізм?

Також ми занижуємо кількість ВПО, тоді як інші країни, навпаки, завищують ці показники, щоб, зокрема, отримати більше міжнарод-

«Звільнення Донбасу залежить від того, чи відбудеться деокупація всієї країни»

Олег СААКЯН: «У НАС Є ДВА МІЛЬЙОНИ ДИСКРЕДИТОВАНИХ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ. А ДЕ ГАРАНТІЯ, ЩО ЗАВТРА ДЕРЖАВА ТАК САМО НЕ ВІДМЕЖУЄТЬСЯ ВІД ПЕНСІОНЕРІВ? ТОДІ ЩО ЦЕ ЗА ДЕРЖАВА, ЯКЩО ВОНА НЕ ВИКОНУЄ СВОЇХ ФУНКЦІЙ?»

місцевого самоврядування, соціального забезпечення, пенсійних фондів тощо. Нині, до прикладу, у вихідці із окупованого регіону чи не на кожному кроці вимагають довідку переселенця. Без неї ніхто не може претендувати на державні послуги. Тобто паспорт громадянина України перестає виконувати свою самодостатню функцію як підтвердження особи. Це стосується навіть тих, хто 5–10 років тому переїхали з Донецької та Луганської областей.

» Тобто виходить, що держава просто відгородилася від проблем переселенців?

— Держава одразу оцінила переселенців як тягар, створивши для них не тільки фізичний, а й психологічний бар'єр. Та варто зауважити: 5 березня 2014 року на проукраїнський мітинг у Донецьку вийшли близько 10 тис. людей. І тоді за допомогою силових структур, місцевого криміналітету з усі-

ба збудувати стіну, аби ця хвороба не поширилася на всю територію України. Але це — не гангрена, це вірус, який не зникне з організму, навіть якщо відрізати руку чи ногу. Цей вірус був запущений одразу після розпаду СРСР, і його джерелом є відсутність ефективної стратегії об'єднання України. Справа не в тому, що Донбас є якимось чужорідним регіоном, а в тому, що він межує з Росією, яка провадить потужну агресивну пропаганду. До речі, Закарпаття, Південна Бессарабія та Буковина наразі також є проблемними регіонами, оскільки суміжні з ними держави стимулюють там сепаратистські настрої.

Однак усі питання, що стосуються людей, які залишили свої домівки та зробили вибір на користь України, ми мусимо сприймати не як проблему, а як виклик та нові можливості. Ми маємо думати, як через цю призму врегулювати інші гострі кризи та виробити рішення, які потім змінять життя всієї країни. Сьогодні ми маємо 2 млн дискредитованих громадян України. А де гарантія, що завтра держава так само не відмежується від пенсіонерів чи учасників АТО, яким не зможе забезпечити допомогу? Тоді постає питання: а що це за держава, якщо вона не виконує своїх функцій?

» Вимушені переселенці до всього не мають права обирати місцевою владу. Чи правильно є така позиція?

— Держава декларує, що ВПО мають інтегруватися у суспільство, однак їх позбавили одного з основоположних прав — обирати і обиратися на місцевих виборах. Бо не визначено, за яких обставин людина стає повноправним членом громади. Питання участі ВПО у місцевих виборах можна було б вирішити, створивши екстериторіальні, тобто не закріплені за пев-

ною територією, громади. Наприклад, членами екстериторіальної громади Горлівки, Макіївки або інших окупованих нині міст можуть стати ВПО, які планують повернутися назад після звільнення цих територій. А переселенці, які не мають наміру залишати міста, де вони замешкали, можуть реєструватися як члени цих громад. Так ми не лише залагодимо конфлікт, а й отримаємо статистику, хто і де планує проживати. Провівши вибори в екстериторіальних громадах, ми матимемо реальні голоси представників сходу, які зробили свій вибір на користь України. У випадку проведення виборів на окупованій території ті, хто отримав громадянство так званих «ДНР-ЛНР», голосуватимуть під дулами автоматів.

» Спочатку були списки СБУ, на підставі яких переселенців позбавляли виплат, тепер для цього задіяні перевірки вдома. Скидається на те, що дискримінаційні лещата навколо ВПО стискаються. Невже немає інших методів, аби з'ясувати, чи не отримує людина виплати і на окупованих територіях?

— Дискримінаційні перевірки — це той самий велосипед, який вигадує держава. Бо верифікацію можна проводити дуже просто — за допомогою єдиного електронного реєстру ВПО. Нонсенс, але його досі не існує. До реєстру треба вносити інформацію стосовно перетину лінії розмежування, бо нині талони, які людина отримує, щоб поїхати, наприклад, до родичів на окуповану територію, фактично ніде не реєструються. У реєстрі також треба вказати зайнятність людини, тоді ми розумітимемо, які фахівці виїхали. А це золота інформація для місцевих громад.

На жаль, ми підходимо до вирішення проблем переселенців, як

радянська країна. Держава діє за принципом: бий своїх, щоб чужі боялися. Причому за останні два роки цивілізаційна межа між Україною та Росією поступово все більше зникає. Так, Україна якісно дуже відрізняється від Росії, але радянський тоталітарний апарат починає відроджуватися.

» Що можна сказати про ставлення до переселенців на побутовому рівні? Українці більшою мірою продемонстрували мудрість чи упередженість?

— Говорити про те, чи впоралось суспільство, — це як оцінювати середню температуру по лікарні. І так, і ні. Так, бо, по-перше, з'явилася значна кількість громадських організацій. Фактично активна частина суспільства склала іспит за всю Україну. Люди жертвували роботою і своїми вигодами, щоб допомагати іншим. Вони зробили те, чого не очікував ніхто — ні ворог, ні весь світ. Вони показали, що самоорганізація можлива не тільки стосовно власних інтересів. У Європі такий тип самоорганізації намагалися штучно створити, а в нас він просто забив гейзером. Однак держава не використала цей потенціал для трансформації старої системи. Вона спочатку передала цим організаціям частину своїх повноважень, потім намагалася їх «розчинити».

Інша частина суспільства повністю відмежувалася від ситуації. Тобто люди розділилися на тих, хто живе в стані війни, готовий пройти через виклики заради побудови країни вільних громадян, і тих, хто цей факт ігнорує. Звинувачувати в чомусь цю іншу категорію намарно. Це питання до держави: чому за 25 років не було створено українського світу на противагу радянському.

Взагалі, питання деокупації Донбасу має не лише територіальне окреслення. Так, насамперед це звільнення невідконтрольних нині Україні територій. Але це також деокупація всієї країни від радянської міфології, постколоніального мислення. Тож звільнення Донбасу залежить від того, чи відбудеться деокупація всієї країни.

Розмову вела
Валентина РИНГЕЛЬ

СИТУАЦІЮ НА ДОНБАСІ ЧАСТО ПОРІВНЮЮТЬ З ГАНГРЕНОЮ. АЛЕ ЦЕ — НЕ ГАНГРЕНА, ЦЕ ВІРУС, ЯКИЙ НЕ ЗНИКНЕ З ОРГАНІЗМУ, НАВІТЬ ЯКЩО ВІДРІЗАТИ РУКУ ЧИ НОГУ

ної допомоги. Згідно зі статистикою ООН, у нас нині 1 млн 800 тис. внутрішньо переміщених осіб. А як фіксувала наша організація, рік тому, в період піку міграції, їх було понад 2 млн. Але чимало людей не реєструвалися, бо допомога від держави — 200, 400, 700 грн залежно від категорій — є принизливою. І для її отримання людина повинна пройти сім кіл бюрократичної тяганини: звертатися до органів

єї області звели понад 3 тис. осіб на інший мітинг, який відбувся під російськими прапорами. Але в публічній площині на всіх переселенців почали навішувати ярлик сепаратистів і звинувачувати їх у тому, що відбулося на Донбасі. Ці міфи також використовувала Росія, щоб виправдати свою агресію. Тож ми самі почали підігривати Росії.

Ситуацію на Донбасі часто порівнюють з гангrenoю. Мовляв, тре-

Красный Огненный Петух не принесет миру ни стабильности, ни спокойствия. Вступивший в свои права год 2017-й обещает быть богатым на события, развитие которых в том или ином направлении еще больше усилит геополитическое противостояние. Это будет год выборов, год вызовов и конфликтов.

ТРАМП ЗАМЕДЛЕННОГО ДЕЙСТВИЯ

20 января вступит в должность президента США скандальный Дональд Трамп. Неудивительно, что мир ожидает первых шагов 45-го американского президента, снижавшего себе славу противоречивыми и подчас довольно жесткими заявлениями. Еще не став главой Белого дома, он как опытный шоумен держит интригу, обещая, что после 20 января все изменится.

Это касается и Организации Объединенных Наций, которую Трамп ранее обвинял в том, что она лишь создает проблемы, а не решает их. После инаугурации он намерен добиться реформ в ООН, чтобы сделать организацию более эффективной и действенной. Ведь преимущественно Штаты, по его словам, наполняют казну данной структуры и формируют бюджет миротворческих операций.

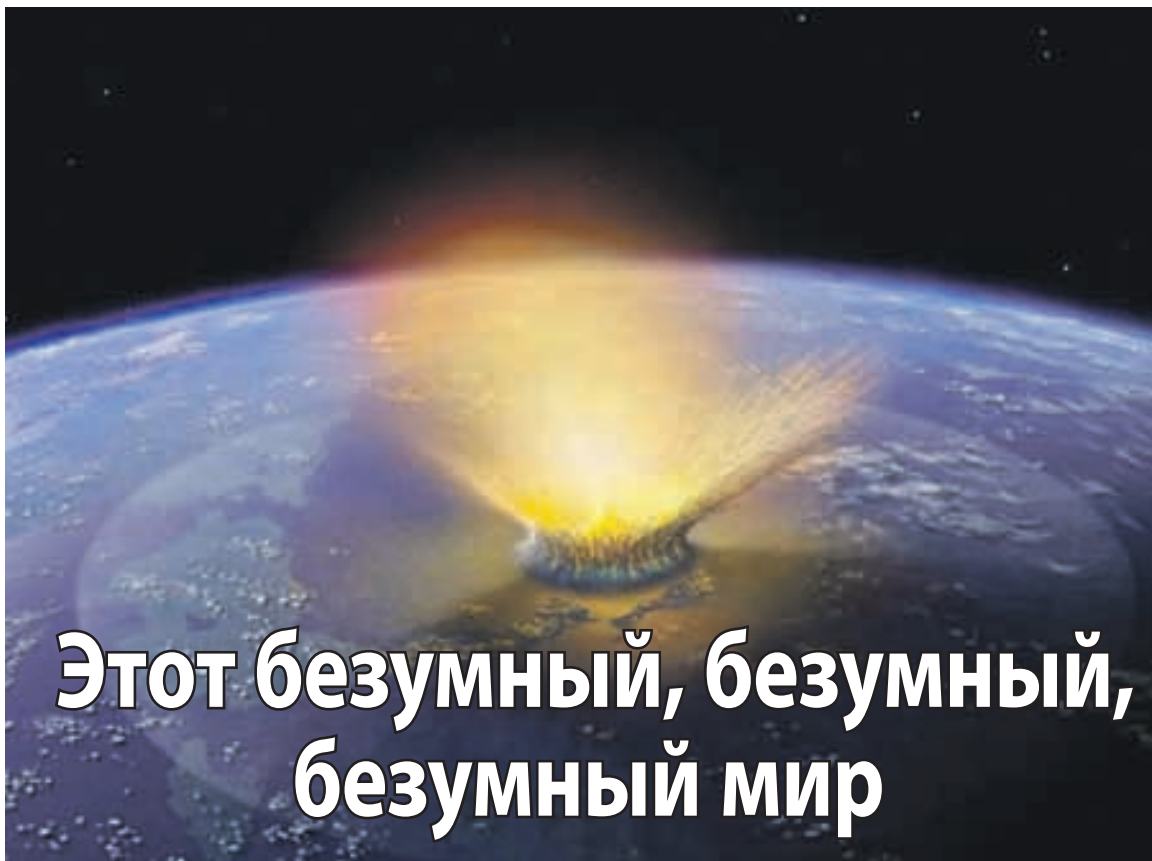
Насколько ему это удастся, покажет время, ведь кроме США есть и другие игроки, которых не удастся сбрасывать со счетов.

Сейчас Трамп в международной дипломатии больше напоминает слона в посудной лавке. То он отзывает всех назначенных Барак Обама посланцев, то фактически обостряет отношения с Китаем, проведя телефонный разговор с президентом частично признанной Китайской республики (Тайваня) и тем самым пренебрегая дипломатическими принципами политики «одного Китая», которой США придерживались с 1979 года.

Но и это далеко не все. В ходе предвыборной кампании Трамп заявил о намерении сократить импорт китайских товаров и ввести на них пошлину в размере 45%. В преддверии торговой войны Пекин обещает отвечать на действия США симметричными мерами, начав с налоговых и антимонопольных проверок американских компаний и фирм, присутствующих в Китае.

Опасение вызывает и политика изоляционизма, ведь в своей предвыборной риторике Трамп настаивал на перекладывании части ответственности за международную безопасность на союзников Америки, в том числе европейских.

Но нашим соседям из-за перебрания радоваться рано. К чему бы министром обороны 45-й президент Штатов захотел видеть Джеймса Мэттиса по прозвищу «Бешеный пес», «Хаос» и «Воин-монах»? Генерал корпуса морской пехоты США, который прошел войну в Афганистане и Ираке, называл Россию «хищным» государством, критиковал Кремль за «военное вмеша-

ЭТОТ БЕЗУМНЫЙ, БЕЗУМНЫЙ, БЕЗУМНЫЙ МИР

ЕВРОСКЕПТИКИ НАБИРАЮТ ВСЕ БОЛЬШУЮ ПОПУЛЯРНОСТЬ В СТРАНАХ ЕВРОПЕЙСКОГО СОДРУЖЕСТВА. ЛИДЕРЫ ПРАВЫХ ПОЛИТИЧЕСКИХ СИЛ НЕ СКРЫВАЮТ СВОЕЙ СИМПАТИИ К РОССИИ И НАМЕРЕНЫ ТРЕБОВАТЬ ОТМЕНЫ САНКЦИЙ ПРОТИВ СТРАНЫ-АГРЕССОРА

тельство в дела соседей» и говорил о том, что Вашингтон оказывает Украине недостаточную поддержку. Зачем Трампу на посту министра боевой генерал, если Штаты действительно намерены наблюдать издалека за геополитическими конфликтами? Зачем тогда увеличивать оборонный бюджет и расширять Военно-морской флот США для отражения угроз со стороны Китая и России?

Тем, кто говорит о том, что Трамп станет чуть ли не лучшим другом Путина, как минимум следует забыть предвыборную риторику миллиардера-шоумена. Еще не вступив в должность, будущий глава Белого дома заявляет, что хорошие отношения с РФ — это хорошо. Но буквально в следующем предложении он говорит: «Когда я стану президентом, Россия будет уважать нас гораздо больше, чем сейчас».

Но даже если Трамп от сомнительных слов решит перейти к действиям, его будет сдерживать Сенат. И это непосредственно касается Украины. Не зря же сенатор Маккейн говорит, что «Конгресс США не одобрит ни одного действия, которое повредит свободе и независимости Украины или стран Балтии».

ЕВРОПЕЙСКИЕ ВЫБОРЫ

В 2017 году Объединенная Европа подвергнется испытанию на прочность. В некоторых странах, играющих первую скрипку в ЕС, состоятся выборы. Особую обеспокоенность вызывает рост популярности правых сил с ярко выраженным евроскептицизмом.

В мае состоятся выборы президента Франции. Франсуа Олланд заявил об отказе участвовать в избирательной гонке, Николя Саркози также сошел с дистанции. И сейчас основная борьба за пост главы республики разворачивается между экс-премьер-министром Франции Франсуа Фийоном и лидером евроскептиков Марин Ле Пен. Оба кандидата, хоть и являются представителями разных лагерей, выказывают единодушие в российском вопросе — выступают за снятие санкций с РФ.

Фийон признает аннексию Крыма, а лидер «Национального фронта» не так давно заявила, что полуостров не был оккупирован «зелеными человечками». Дескать, был проведен референдум, и крымчане сами захотели стать частью РФ. Став президентом Франции, каждый из них постарается смягчить давление на Россию по украинскому вопросу и будет лоббировать приемлемый для Кремля сценарий урегулирования конфликта на Донбассе.

Приход к власти Ле Пен может фактически приблизить развал ЕС, поскольку она намерена провести референдум о выходе Франции из состава европейского содружества. Но даже если плебисцит не состоится, мадам политик способна расколоть союз между Парижем и Берлином, так как постоянно сетует на доминирование Германии в европейских органах власти.

Однако стоит отметить, что и Фийон, и Ле Пен теряют поддержку избирателей. Но проголосуют ли французы за независимого кандидата не из лагеря евроскептиков, остается открытым вопросом.

В Германии в сентябре пройдут выборы в Бундестаг. Миграционный кризис, главной виновницей которого считают действующего канцлера ФРГ Ангелу Меркель, ударил по рейтингам ее Христианско-демократического союза и усилил евроскептические настроения в стране. Поэтому неудивительно, что симпатизирующая России «Альтернатива для Германии» (AfD) добилась успехов в ряде региональных выборов. Да и Социал-демократическая партия Германии, выступающая за разморозку отношений с Кремлем, также имеет существенную поддержку у немцев. На данный момент у Меркель есть все шансы остаться канцлером на четвертый срок, ведь ее политсила по-прежнему лидирует в рейтинге, но сотрудничать с евроскептическим и пророссийски настроенным Бундестагом ей будет все сложнее.

Также в марте состоятся парламентские выборы в Нидерландах, которые в прошлом году вставляли палки в колеса ратификации Соглашения об ассоциации Украины с ЕС. Официальный Амстердам добился, чтобы в СА были прописаны их условия для нашей страны: никакой дополнительной финансовой помощи, отсутствие обязательств для ЕС по обеспечению безопасности и военной помощи, отказ в праве проживать и свободно работать в Евросоюзе и невозможность после ратификации Соглашения стать членом Евросоюза.

Парламентские выборы в Нидерландах вряд ли усилят наши позиции. Ведь, согласно опросам, лидером народного доверия в этой стране сегодня является крайняя правая «Партия свободы». Возглав-

ляющий ее Герт Вилдерс известен резкой критикой Евросоюза, антиисламской риторикой и позитивным отношением к Москве.

Впрочем, как показывает практика, как только положительно отзывающиеся о России политики приходят к власти, их любовь к Кремлю и желание покинуть Евросоюз улетучиваются. Ведь ЕС — это прежде всего экономический союз, участие в котором выгодно сторонам. А любовь к России? Не секрет, что европейцы думают о своих интересах, поэтому снятие санкций с РФ действительно может произойти. А вот третьей мировой точно никто не захочет. Поэтому хоть лобби Кремля и велико в ЕС, однако возможности Путина все же не безграничны.

МИРОТВОРЕЦ С ОРУЖИЕМ ЗА ПАЗУХОЙ

Чем чаще международные организации и государства признают в России угрозу безопасности, тем активнее хозяин Кремля пытается предстать в роли миротворца, жаждущего нормальных отношений с соседями.

«Мы не хотим противостояния ни с кем. Не ищем и не ищем врагов, нам нужны друзья», — вещал Путин на итоговой пресс-конференции.

В своих речах он старается не упоминать Украину, а уж если и говорит, то исключительно с надеждой на нормализацию отношений. Не забывает хозяин Кремля вспомнить об уважении международного права и всестороннем диалоге. Вот только его убаюкивающие речи кардинально отличаются от реальных поступков. Ведь, по сути, ни один военный конфликт не обходится без участия России. И свои аппетиты Путин обуздывать не намерен.

Поэтому в нынешнем году продолжится война и в Сирии, и в Украине. Уже не с такой интенсивностью, потому что нефтедоллары имеют обыкновение заканчиваться, а из населения и так выжаты последние соки. А ведь впереди важные события...

В марте 2018-го в России состоятся президентские выборы, по результатам которых совершенно «неожиданно» одержит победу Владимир Путин. Соответственно, накануне голосования придется подбросить избирателям «косточек», потому что brave отчетами холодильник не наполнишь, и сыт ими не будешь. Не успеют россияне отойти от выборов, тут уже и чемпионат мира по футболу, хозяйкой которого станет РФ.

А дальше... если следовать логике оккупации Крыма и Донбасса, после чемпионата мира в еще одной братской для РФ стране могут появиться «вежливые люди». На сей раз, очевидно, в Беларуси. Ведь Бацька в последнее время совсем от рук отбил. Как бы Путин ни раздувал щеки и ни говорил о том, что Россия сильнее любого потенциального агрессора, на страны Балтии он не посмеет напасть, ведь тогда НАТО очень сильно щелкнет по носу зарвавшегося диктатора. Пока же Путин будет говорить о мире, копить силы и «подбрасывать дровишки» в уже существующие конфликты.

Антонина МИРОШНИЧЕНКО

Усилия СССР по уничтожению ислама способствовали появлению целого поколения радикалов

В 1929 году советский лидер Михаил Калинин изложил свое видение политики в отношении Средней Азии: «научить киргизского кочевника, узбекского хлопкороба и туркменского садовника идеалам ленинградского рабочего».

Это была трудновыполнимая задача, особенно когда дело касалось религии. Около 90% населения региона были мусульманами, но государственной религией СССР был атеизм. Так, в начале 1920-х годов советское правительство фактически запретило ислам в Средней Азии. Книжки, написанные на арабском, сжигали, и мусульманам не разрешалось занимать определен-

крайне консервативными взглядами. Он был заключен в тюрьму в 1932 году, но оставил десятки учеников, которые проповедовали его убеждения в нелегальных мечетях и подпольных школах. Когда в 1940 году Иосиф Сталин ослабил позицию Советского Союза в отношении свободы вероисповедания, именно эта группа духовных лидеров стремилась взять под свой контроль го-

де Узбекистана тогдашний президент Ислам Каримов подавил протесты тысяч демонстрантов, требующих формирования более ответственного, исламского правительства.

Каримов и другие руководители региона быстро поняли, что исламские фундаменталисты представляют собой угрозу для их режимов, и автократы использовали советские инструменты, чтобы удержать веру под политическим контролем.

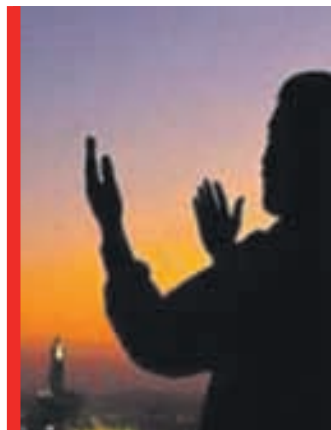
Ныне профильные госкомитеты регулируют религию, подвергают цензуре литературу и запрещают деятельность групп, которые идут вразрез с официальной государственной политикой. Мусульмане в Средней Азии могут быть наказаны за разговоры о религии за пределами мечети. В регионе тысячи мусульман подвергались пыткам и были заключены в тюрьму за реализацию права на свободу религии, сообщает в Human Rights Watch. В Кыргызстане проповеди должны быть сначала переданы на утверждение. Узбекистан запретил бороды, объявил вне закона традиционную мусульманскую одежду и оградил халяль-рестораны. Эти притеснения снова заставили среднеазиатских мусульман уйти в подполье, а значит, в руки радикалов.

International Crisis Group (Международная кризисная группа), осуществляющая мониторинг конфликтов, считает, что сегодня от 2000 до 4000 выходцев из Средней Азии состоят в рядах «ИГИЛ». «Исламское движение Узбекистана» поддерживает партнерские отношения с талибами и другими группировками, воевавшими против войск коалиции в Афганистане и совершавшими террористические операции в Пакистане.

Недавно полиция в Бишкеке, столице Кыргызстана, была вовлечена в перестрелку с предполагаемыми боевиками «Исламского государства», в результате которой были убиты шесть человек, семь получили ранения.

Не застрахованы даже правительственные лидеры. В прошлом году глава элитного подразделения полиции Таджикистана перешел на сторону «Исламского государства». В видео, размещенном на YouTube, он назвал правительство своей страны «собаками» и пообещал привести джихад в Россию, а также в Соединенные Штаты.

Аманда ЭРИКСОН,
The Washington Post

ИСЛАМСКИЕ ФУНДАМЕНТАЛИСТЫ ПРЕДСТАВЛЯЮТ СОБОЙ УГРОЗУ ДЛЯ РЕЖИМОВ. АВТОКРАТЫ ИСПОЛЗУЮТ СОВЕТСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ, ЧТОБЫ УДЕРЖАТЬ ВЕРУ ПОД ПОЛИТИЧЕСКИМ КОНТРОЛЕМ

ные должности. Были закрыты шариатские суды и мусульманские школы, проведение религиозных ритуалов стало почти невозможным. В 1912 году в Средней Азии насчитывалось около 26 тысяч мечетей, к 1941 году их осталось всего 1000.

Однако вместо искоренения ислама эти попытки только способствовали радикализации верующих. Эта тенденция повторялась в течение всего прошлого столетия, и она может привести к тяжелым последствиям в войне с террором. Сегодня радикализация среднеазиатских мусульман происходит с угрожающей скоростью, тысячи людей примыкают к «Исламскому государству». Так, турецкие СМИ предполагают, что подозреваемый, который на прошлой неделе убил 39 человек в ночном клубе в Стамбуле, был этническим уйгуром из Кыргызстана.

В 1930-е годы советские меры в отношении ислама заставили замолчать умеренных имамов и духовных лидеров. В свою очередь лидеры-фундаменталисты начали собирать последователей. Одним из самых известных был Шами-дамулла, узбек с

сударственные органы управления в данном регионе. Им это удалось, и к 1970-м годам ислам вернулся в большую часть стран Средней Азии: Рамадан и весенний Новруз праздновались публично, чайных и мечетей стало вдвое больше.

Позиция фундаменталистов укрепилась после советского вторжения в Афганистан, которое настроило многих мусульман против СССР, а также после ослабления ограничений на поездки, что способствовало свободному обмену информацией между жителями Средней Азии и Ближнего Востока.

Ко времени распада Советского Союза радикальные мусульмане построили разветвленные организации, что позволило им формировать правительства в своих обретших независимость странах. В 1991 году в Ташкенте группа боевиков захватила здание бывшего областного комитета Компартии, требуя создания исламского государства, в котором будут царить законы шариата. В 1992 году те же боевики взяли в заложники представителей местных органов исполнительной власти. В другом горо-

Катастрофа для Британии

Во время жарких дебатов вокруг переговоров Великобритании о выходе из ЕС неожиданное возвращение празднуют бывшие правительственные политики Блэр, Мейджор и КлеGG. Они говорят то, о чем думают и чего боятся многие британцы.

Один привел свою страну к поражению в войне в Ираке. Другой в «черную среду» потерял контроль над экономикой страны. Третий поставил свою партию в непопулярной коалиции под угрозу исчезновения. Но с усилением дискуссии о том, как Великобритания может реально справиться с выходом из ЕС, бывшие премьер-министры Великобритании Тони Блэр и Джон Мейджор, а также бывший вице-премьер Ник КлеGG празднуют неожиданное возвращение.

На фоне радикализма ярых сторонников Брексита, которые с возрастающим нетерпением призывают к резкому разрыву с Евросоюзом, трое опытных политиков могут стать голосом предостережения, умеренности и благоразумия. Если Брексит был восстанием молчаливого большинства (52%), то сегодня лейборист Блэр, консерватор Мейджор и либерал КлеGG говорят то, о чем думает молчаливое меньшинство (48%) британцев.

Например, об отставке британского посла в ЕС Ивана Роджерса, который в своем прощальном письме предостерегал правительство от «затуманенного мышления». Правый популист Найджел Фарадж, один из инициаторов Брексита, сразу же призвал к чистке министерства иностранных дел: «Я надеюсь, сэр Иван — первый из многих, кто уйдет».

Экс-вице-премьер КлеGG (2010–2015), напротив, предупредил: «Можно по-прежнему истерично настаивать на том, что Земля плоская. Но независимо от того, скольких людей им удастся убедить в том, что это правда, Брексит — очень сложный процесс. Он потребует времени и закончится не только в нашу пользу».

Этого боится все больше британцев. Согласно данным недавнего опроса, всего 22% ожидают благоприятного исхода переговоров Соединенного Королевства с ЕС, в то время как 42% готовятся к «плохой сделке».

В накаленной атмосфере различных мнений предостерегающие голоса все чаще подвергаются

оскорблениям и изоляции, а критиков, без возражений со стороны правительства, в газетных заголовках клеймят как «врагов народа». Газета Daily Mail, один из центральных органов лагеря сторонников Брексита, назвала Роджерса «высокомерным распространителем уныния».

Экс-премьер Мейджор (1990–1997) яростно борется против подобной пропаганды. Он выступает не только за право голоса для парламента в решениях по Брекситу. Он также считает «абсолютно законным предложение провести второй референдум по результатам переговоров». Экс-премьер подвергся волне критики за предупреждения о «тирании большинства». Но Мейджор считает, что «необходимо также учитывать позицию 48%, которые голосовали против Брексита».

Такая же позиция у его преемника Блэра (1997–2007): «Вопрос не в том, игнорируем ли мы волю избирателей, когда станет известна новая информация, и утверждения будут заменены фактами».

В противовес упрямой линии правительства «Брексит значит Брексит», он требует: «Мы имеем право подумать, предоставить аргументы, убедить и не быть вынужденными поддерживать решение, которое честно считаем катастрофой для родной страны».

Тот факт, что Блэр в конце года закрыл свою консалтинговую компанию, вызвал предположения о его вероятном политическом возвращении. Хотя вернуться во фракцию, скорее всего, для него будет невозможным, поскольку нынешний глава лейбористов Джереми Корбин скептически настроен в отношении ЕС. Но в партии и за ее пределами сегодня возникают «прогрессивные альянсы». Кто с кем обедает в Вестминстере, остается тайной, как в «Хороводе» Шницлера.

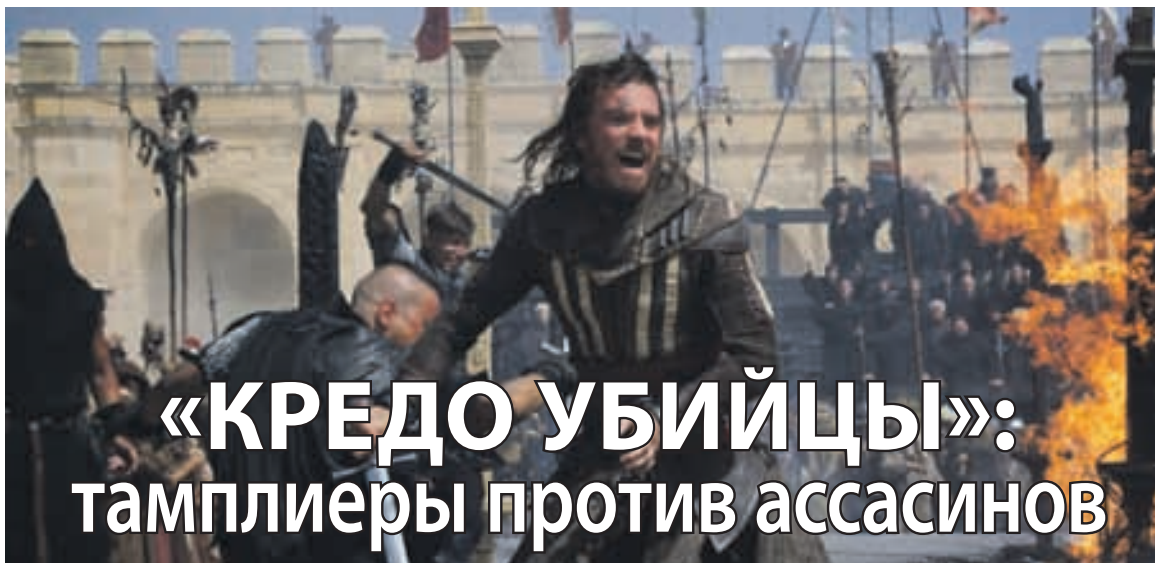
Но все еще впереди. Пока ясно одно: начали формироваться силы против жесткого Брексита.

Габриэль ПАТ,
Die Presse

ЕСЛИ БРЕКСИТ БЫЛ ВОССТАНИЕМ МОЛЧАЛИВОГО БОЛЬШИНСТВА (52%), ТО СЕГОДНЯ ЛЕЙБОРИСТ БЛЭР, КОНСЕРВАТОР МЕЙДЖОР И ЛИБЕРАЛ КЛЕГГ ГОВОРЯТ ТО, О ЧЕМ ДУМАЕТ МОЛЧАЛИВОЕ МЕНЬШИНСТВО (48%) БРИТАНЦЕВ

Появление на большом экране знаменитого актера Майкла Фассбендера — настоящее событие. В прошлом году он изрядно порадовал своих поклонников, снявшись в трех картинах: «Афера по-английски», «Люди Икс: Апокалипсис» и «Свет между двух океанов». И в начале 2017-го подготовил отличный подарок, представив на суд зрителей ленту «Assassin's Creed: Кредо убийцы», в которой не только сыграл главную роль, но и стал продюсером.

«КРЕДО УБИЙЦЫ»: тамплиеры против ассасинов

Фильм основан на одноименной видеоигре. Согласно сюжету, Каллум Линч (Майкл Фассбендер) — преступник, приговоренный к смертной казни. И вот его последний день. Он пообщался со священником, отведал последнюю трапезу. После этого главному герою ввели смертельную инъекцию...

Начало уже интригует. Но после «смерти» Каллум попадает вовсе не в ад, а в тайную лабораторию тамплиеров «Абстерго». Оказывается, он — родственник одного из членов тайного общества ассасинов, который жил в XV столетии в Испании и спрятал таинственный артефакт под названием Райское яблоко. Благодаря революционным технологиям, позволяющим вызывать в памяти воспоминания прежних поколений, Каллум Линч проживает приключения своего предка Агилара. Его проводницей в прошлое становится доктор София (Марион Котийяр). А все исследования контролирует ее отец — мистер Риккин (Джереми Айронс). По большому счету, Каллumu просто некуда деться, и он насильно «вспоминает» события, произошедшие несколько веков назад, потому как тамплиерам нужно срочно найти таинственный артефакт... Однако в один момент главному герою открывается истина.

На самом деле Майкл Фассбендер до начала съемок никогда не играл ни в одну из девяти игр серии. Более того, он даже не знал об их существовании, пока ему не предложили

РЕЖИССЕР ЛЕНТЫ ДЖАСТИН КУРЗЕЛЬ НЕ ХОТЕЛ ИЗОБРАЖАТЬ АССАСИНОВ ГЕРОЯМИ, А ТАМПЛИЕРОВ — ЗЛОДЕЯМИ, И НАОБОРОТ. ПО ЕГО МНЕНИЮ, НИ ОДНУ ИЗ ЭТИХ ИДЕОЛОГИЙ КАТЕГОРИЧЕСКИ НЕЛЬЗЯ НАЗЫВАТЬ ПРАВИЛЬНОЙ

главную роль в ленте. Но знаменитый актер прекрасно относится к творческим экспериментам и давно хотел сняться в фэнтези, именно поэтому и решил поучаствовать в проекте. А еще идея противостояния тамплиеров и ассасинов показалась ему весьма интригующей. Кстати, большинство экшн-сцен Фассбендер исполнил самостоятельно.

«Многие экшн-сцены сняты не в декорациях, а в настоящих городах. В фильме не так-то много компьютерных эффектов. По большей части это работа актеров и каскадеров. Наверное, это свежо, поскольку сейчас рынок переполнен фильмами с огромным количеством визуальных эффектов...»

Вселенная «Кредо убийцы» очень сложная, интересная и изобилует разнообразными возможностями. Уже то, что есть две враждебно настроенные группы — тамплиеры и ассасины, — само по себе здорово. Здесь есть заклятые враги, есть постоянный конфликт. Они практически не могут существовать друг без друга. Плюс генетическое путешествие во вре-

мени. Очень классная идея! Можно возвращаться в разные исторические периоды. Это идеально переводится на киноязык.

Кроме того, имеется концепция артефактов. У нас это Райское яблоко и то, что оно собой представляет. Можно обыграть его истоки, но при этом добавить еще кое-что», — рассказал актер в одном из интервью.

Если Майкл Фассбендер был на сто процентов убедительным, то Марион Котийяр чего-то не хватало. Ей так и не удалось раскрыть образ своей героини. Впрочем, возможно, так и было задумано, ведь в сиквеле картины, который непременно последует, ей уготована ключевая роль. И уж тогда актрисе нужно будет отыграть и за первую часть.

Режиссером ленты стал Джастин Курзель, известный по картине «Макбет», в которой, кстати, тоже снялись Майкл Фассбендер и Марион Котийяр. Так вот, постановщик не хотел изображать ассасинов героями, а тамплиеров — злодеями, и наоборот. По его мнению, ни одну из этих идеологий категорически нельзя назвать

правильной. Как одни, так и другие могут быть коррумпированы и власть в крайность: анархию в случае ассасинов и тоталитаризм в случае тамплиеров. Не следует делить мир на белое и черное, потому как существует множество полутонов. Также Курзель не хотел, чтобы фильм у него получился, что называется, супергеройский. И это ему удалось.

По большому счету, это фильм на любителя. Трюки в кино отличные, костюмы потрясающие. К слову, наряды ассасинов изготавливались вручную, и на их создание ушло порядка трех месяцев. Однако сама суть противостояния тамплиеров и ассасинов так и осталась нераскрытой. И это камень в огород сценаристов Майкла Лесли, Адама Купера, Билла Колладжа. Наверное, нужно быть Дэном Брауном, чтобы грамотно перенести интереснейшие исторические события в современную жизнь. Браун — один из немногих современных авторов, способный вовлечь зрителя в разгадку некоей тайны. Но, возможно, сценаристы реабилитируются в продолжении? Так что ждем!

«Пробуждение» ради спасения

Кинематографисты с особым упоением рассказывают зрителям о будущем. Впрочем, и нам всегда интересно заглянуть немного вперед. Вот и создатели картины «Пробуждение» предложили свою версию грядущего, показав историю космической любви.

Итак, межзвездный круизный лайнер отправляется в путешествие: земляне намерены переселиться на планету-колонию. Время полета составляет 120 лет! На корабле находятся 5000 пассажиров и 258 членов экипажа. Все они пребывают в гибернации, то есть спят. Но спустя тридцать лет после старта один из космических переселенцев внезапно просыпается. Джим Престон (Крис Прэтт), инженер-механик из Денвера, с ужасом понимает, что он единственный бодрствующий на борту и умрет в одиночестве. Опять погрузиться в сон у него не получается. Единственным его собеседником является андроид-бармен Артур (Майкл Шин).

Какое-то время главный герой наслаждается роскошью бытия, хоть как-то пытается себя развлечь. Но вскоре впадает в депрессию и решает покончить жизнь самоубийством. В этот момент он случайно замечает пассажирку, писательницу Аврору Лейн (Дженнифер Лоуренс). Эта спящая красавица становится смыслом его жизни. Джим долго мучается, но все же решает разбудить девушку. А ей рассказывает, что, мол, она проснулась точно так же случайно, как и он. И шансов повторно заснуть нет никаких!

Вскоре между героями вспыхивает искра, и у них начинается роман. Аврора начинает писать свою книгу. Вроде как все чудесно, герой Криса

Прэтта даже собирается сделать предложение своей возлюбленной. Но тут Артур выбалтывает страшную тайну: он рассказывает девушке, что ее пробуждение было вовсе не случайным.

Аврора вне себя от злости. Она больше не намерена общаться с предателем! Но в это время на корабле случаются серьезные неполадки, и вся миссия оказывается под угрозой. Сможет ли главная героиня протиснуть Джима, получится ли починить корабль, и, в конце концов, уснут ли они оба? Об этом вы узнаете, только посмотрев этот фильм.

Изначально главную мужскую роль в картине должен был исполнить Киану Ривз. Он точно был бы идеальным отшельником. Но, тем не менее, Крис Прэтт тоже гармонично вписался в эту историю. Более того, с ним фильм обрел чувственность, которую никак не смог бы привнести Ривз.

А вот на роль главной героини претендовали сразу несколько знаменитых актрис: Риз Уизерспун, Рэйчел МакАдамс и Эмили Блант. Но создатели все же остановили свой выбор на Дженнифер Лоуренс. И не прогадали. С полной уверенностью можно сказать, что это одна из лучших ролей обладательницы «Оскара». В образе современной Спящей красавицы (вспомните, в одноименном мультфильме студии Disney главную героиню звали именно Аврора) она была великолепна.

Режиссером картины стал Мортен Тильдум («Игра в имитацию»). И у него получилось снять замечательную футуристическую love story. Он настолько грамотно расставил акценты, что фильм смотрится буквально на одном дыхании. При этом до последнего момента зритель даже предположить не может, чем все закончится.

Страницу подготовила Евгения ПРОРЫВАЙ

ДОРОГИЕ НАШИ ЧИТАТЕЛИ!

В настоящее время оформить подписку на газету «Вечерние Вести» можно только через редакцию.

Оплатить подписку на газету «Вечерние Вести» вы можете в любом отделении государственного или коммерческого банка Украины по квитанции.

Если вы хотите получать газету со следующего месяца, вам необходимо оплатить подписку до 10 числа текущего месяца.

СТОИМОСТЬ РЕДАКЦИОННОЙ ПОДПИСКИ:

Язык	Индекс	Периодичность выхода	Стоимость подписки (1 месяц)
Рус	23115	Пн	10 грн
Укр	49450	Пн	10 грн

«Вечерние Вести» — газета для всех поколений!
Тел: (044) 359-04-54

Сума:	60
Платник:	Петренко Розаліна Юхимівна
Місце проживання:	м. Одеса, вул. Канатна, 38, кв. 42
Отримувач:	Назва: ТОВ «Елекшнмолл Україна» АТ «УкрСиббанк»
Код:	3 6 6 3 2 2 8 4
Розрахунковий рахунок:	2 6 0 0 7 4 9 3 7 9 8 2 0 0
МФО банку:	3 5 1 0 0 5
Призначення платежу:	Передплата газети «Вечерние Вести» инд.23115, 6 міс.

Главный редактор — Анна СПИВАК
Ответственный секретарь — Алексей СОКУР
Свидетельство о госрегистрации КВ №21058-10858 ПР от 14.11.2014 г.
Редакция: г. Киев, бул. Леси Украинки, 26

Пишите по адресу:
ООО «Структура ИТ», а/я 155, г. Киев, Украина, 04080
Учредитель и издатель: ООО «Структура ИТ»
Тел: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua

Газета отпечатана ООО «Мега-Полиграф» 04073 г. Киев, ул. Марка Вовчка, 12/14

Заказ № 0123456789
Тираж 87 138 экз.
Рекомендованная цена 2 грн 30 коп.
Подписной индекс: 23115

При использовании публикаций ссылка на газету «ВВ» обязательна.

Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.